

ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:
ΜΑΝΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
ΕΙΡΗΝΗ ΡΑΜΦΟΥ
ΜΑΡΙΑ ΣΑΜΟΥΡΙΔΟΥ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

Προκειμένου να παραχθεί κεφάλαιο, οι άνθρωποι θα πρέπει να προχωρήσουν πέρα από την παραγωγή για άμεση κατανάλωση.

Οι άνθρωποι μπορούν να διαλέξουν είτε να ξοδέψουν το χρόνο τους μαζεύοντας μήλα είτε φυτεύοντας μηλιές. Στην πρώτη περίπτωση θα υπάρχουν περισσότερα μήλα σήμερα, ενώ στη δεύτερη θα υπάρχουν περισσότερα μήλα αύριο.

Steven Landsburg

ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ

ΜΙΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

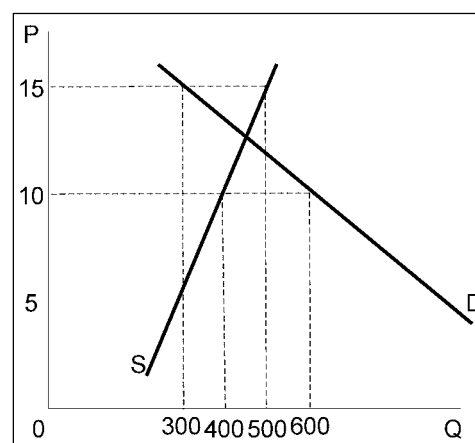
Στις ακόλουθες προτάσεις από Α.1. έως και Α.6, να σημειώσετε την ένδειξη «Σωστό», αν η πρόταση είναι σωστή ή «Λάθος», αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

- A.1.** Η αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ μιας χώρας και η μείωση της ανεργίας οδηγεί σε μετατόπιση της Κ.Π.Δ. προς τα δεξιά.
A.2. Οι αγγελίες ζήτησης και προσφοράς εργασίας, αποσκοπούν στη μείωση της διαρθρωτικής ανεργίας.
A.3. Ο νόμος της φθίνουσας απόδοσης για να ισχύσει, απαιτεί οι εργαζόμενοι να έχουν το ίδιο επίπεδο δεξιοτήτων.
A.4. Αν μειωθεί το κόστος παραγωγής αυτοκινήτων και αυξηθεί ταυτόχρονα η τιμή της βενζίνης, η αρχική ποσότητα ισορροπίας των αυτοκινήτων μπορεί να παραμείνει σταθερή.
A.5. Όταν για ένα προϊόν η καμπύλη ζήτησης είναι ισοσκελής υπερβολή τότε τα έσοδα των παραγωγών είναι σταθερά.
A.6. Όλες οι καμπύλες κόστους έχουν τη μορφή του λατινικού γράμματος U λόγω του νόμου της φθίνουσας απόδοσης.

Στις ακόλουθες προτάσεις από Α.7. έως και Α.10, να επιλέξετε το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

- A.7.** Όταν η παραγωγή μιας επιχείρησης είναι μηδενική τότε:
 α. το σταθερό κόστος είναι ίσο με το μεταβλητό.
 β. το σταθερό κόστος της επιχείρησης είναι μηδενικό.
 γ. το συνολικό κόστος της επιχείρησης είναι ίσο με το σταθερό.
 δ. το συνολικό, μέσο και οριακό προϊόν είναι μηδενικά.
- A.8.** Η συνεχής αύξηση της διεθνούς τιμής των καυσίμων που παρατηρείτε τους τελευταίους μήνες δεν οδηγεί:
 α. σε πληθωρισμό κόστους.
 β. σε αύξηση του οριακού κόστους των επιχειρήσεων και μετατόπιση της καμπύλης του προς τα άνω και δεξιά.
 γ. σε μείωση της προσφοράς αγαθών και υπηρεσιών των επιχειρήσεων.
 δ. σε μείωση της ζήτησης για αυτοκίνητα.
- A.9.** Η ελαστικότητα τόξου μεταξύ δύο σημείων Α και Β της καμπύλης ζήτησης ενός αγαθού είναι $|2|$, αυτό σημαίνει ότι:
 α. Η ελαστικότητα σημείου από το Α στο Β είναι μεγαλύτερη από $|2|$.
 β. Η ελαστικότητα σημείου από το Α στο Β είναι μικρότερη από $|2|$.
 γ. Η ελαστικότητα σημείου από το Β στο Α είναι μεγαλύτερη από $|2|$.
 δ. πρόκειται για δύο διαφορετικά μέτρα εκτίμησης της ελαστικότητας ζήτησης και άρα δεν υπάρχει σχέση μεταξύ των αποτελεσμάτων τους.
- A.10.** Μία από τις συνήθεις υποθέσεις που γίνονται κατά την ανάλυση του οικονομικού συστήματος είναι ότι:
 α. οι άνθρωποι δε μπορούν να γνωρίζουν τις διαθέσιμες θέσεις εργασίας και τους μισθούς που δίνει κάθε επιχείρηση.
 β. οι επιχειρήσεις δε μπορούν να γνωρίζουν με βεβαιότητα τις τιμές των παραγωγικών συντελεστών ώστε να εκτιμήσουν το κόστος από τη χρήση τους.
 γ. οι επιχειρήσεις δε μπορούν να γνωρίζουν εκ των προτέρων το αποτέλεσμα μιας επένδυσής τους.
 δ. Καμία από τις παραπάνω.

B. Το διάγραμμα που ακολουθεί, αναφέρεται σε μια οικονομία η οποία το έτος 2000 παρήγαγε έναν μόνο αγαθό, έστω το Α.

B.1. Ζητείται να βρεθούν οι συναρτήσεις των γραμμικών εξισώσεων ζήτησης και προσφοράς για το έτος 2000 καθώς και το σημείο ισορροπίας.

B.2. Έστω ότι αυξάνεται το εισόδημα των καταναλωτών από 1.000€ το 2000 σε 1.200€ το 2001 με αποτέλεσμα η ζήτηση για το αγαθό Α να αυξηθεί κατά 10%.

- α. Να υπολογίσετε τις συντεταγμένες του νέου σημείου ισορροπίας.
 β. Ποια είναι η τιμή της εισοδηματικής ελαστικότητας στην αρχική τιμή ισορροπίας;

www.poukamisas.gr

κάνουμε πράξη την τέχνη της διδασκαλίας

Η διδασκαλία είναι τέχνη, μια τέχνη υψηλή. Η σωστή εφαρμογή της απαιτεί τη δημιουργία των κατάλληλων γι' αυτόν το σκοπό συνθηκών. Έτσι, η διδασκαλία στα Φροντιστήρια Πουκαμισάς πραγματοποιείται γύρω από ένα ορθό τραπέζι, ώστε όλοι, καθηγητές και μαθητές, να αισθάνονται και να πειταστούν ως μία ομάδα με κοινό στόχο και όραμα, οπότε και το διδακτικό αντικείμενο είναι εύληπτο και η ατμόσφαιρα διατηρείται "ζωντανή".

 φροντιστήρια
ΠΟΥΚΑΜΙΣΑΣ

ΒΙΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΣΤΙΒΕΝ ΛΑΝΤΣΜΠΟΥΡΓΚ
(1954)

Αμερικανός οικονομολόγος, πανεπιστημιακός καθηγητής Μικροοικονομικών στο Πανεπιστήμιο Ρότσεστερ της Νέας Υόρκης, συγγραφέας και αρθρογράφος. Σπούδασε Μαθηματικά στο Πανεπιστήμιο του Σικάγο και έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στο Πρίνστον. Θεωρείται από τους σκληροπυρηνικούς υποστηρικτές του ελεύθερου εμπορίου και από τους σφοδρότερους πολέμιους του «περιβαλλοντισμού». Οι απόψεις του καταγράφονται σε αρκετά βιβλία που έχει γράψει, πιο γνωστά από τα οποία (κυκλοφορούν και στην Ελλάδα) είναι τα εξής: «Τιμή, Θεωρία και Εφαρμογές» από τα πρώτα, «Fair Play», «Μακροοικονομικά», «The Armchair Economics» η θεωρητική στοιχειοθέτηση των αντιλήψεων του για τη σχέση οικονομίας και κοινωνικής καθημερινότητας. Ο Λάντσμπουργκ αρθρογραφεί κάθε μήνα στο περιοδικό «Slate» και προκαλεί σχεδόν όλες τις φορές έντονες συζητήσεις στους κύκλους των οικονομολόγων, των πολιτικών, των επαγγελματιών ενώσεων, των οικολογικών οργανώσεων. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι στην προεκλογική Αμερική αυτών των ημερών προκάλεσαν σάλο οι απόψεις του για το καυτό θέμα της παροχής ή όχι δημόσιας ιατρικής περίθαλψης. Έγραψε λοιπόν ο Λάντσμπουργκ ότι η υγεία δεν μπορεί να είναι θέμα και της κρατικής φροντίδας αλλά αποκλειστικά ατομική υπόθεση, ακόμα και αν υπάρχει άμεσος κίνδυνος για τη ζωή του ασθενή...

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A.1. Λάθος, **A.2.** Λάθος, **A.3.** Σωστό, **A.4.** Σωστό, **A.5:** Σωστό, **A.6:** Λάθος, **A.7:** (γ), **A.8:** (β), **A.9:** (α), **A.10:** (γ).

B.1. Σύμφωνα με τα δεδομένα του διαγράμματος ισχύει ο παρακάτω πίνακας.

Τιμή	Έτος 2000	
	Ζητούμενη Ποσότητα	Προσφερόμενη Ποσότητα
15	300	500
10	600	400

Οι εξισώσεις ζήτησης και προσφοράς είναι γραμμικές και έχουν τη γενική μορφή $Q_D = \alpha + \beta P$ και $Q_S = \gamma + \delta P$

- Σχετικά με τη συνάρτηση ζήτησης,
Για $P = 15$ έχουμε: $300 = \alpha + 15\beta$
Για $P = 10$ έχουμε: $600 = \alpha + 10\beta$
 $300 = -5\beta$ ή $\beta = -60$

Κάνοντας αντικατάσταση σε μια από τις δυο σχέσεις υπολογίζουμε το α .
Δηλαδή $300 = \alpha + 15(-60)$ ή $\alpha = 1.200$
Συμπερασματικά: $Q_D = 1.200 - 60P$

- Σχετικά με τη συνάρτηση προσφοράς,
Για $P = 15$ έχουμε: $500 = \gamma + 15\delta$
Για $P = 10$ έχουμε: $400 = \gamma + 10\delta$
 $100 = 5\delta$ ή $\delta = 20$

Κάνοντας αντικατάσταση σε μια από τις δυο σχέσεις υπολογίζουμε το γ .
Δηλαδή $500 = \gamma + 15(20)$ ή $\gamma = 200$
Συμπερασματικά: $Q_S = 200 + 20P$

Για την τιμή ισορροπίας P_E ισχύει $Q_D = Q_S$. Δηλαδή $1.200 - 60P = 200 + 20P$ ή $1.000 = 80P$ ή $P_E = 12,5$

Για την ποσότητα ισορροπίας Q_E ισχύει: $Q_E = Q_S = 200 + 20 \cdot 12,5$ ή $Q_E = 450$

- B.2. α.** Η αύξηση του εισοδήματος οδηγεί σε αύξηση της ζήτησης άρα μετατόπιση της καμπύλης ζήτησης δεξιά, ενώ η καμπύλη προσφοράς μένει αμετάβλητη.
Η νέα εξίσωση ζήτησης είναι: $Q'_D = 1,1 Q_D$ ή
 $Q'_D = 1,1 (1.200 - 60P)$ ή $Q'_D = 1.320 - 66P$

Το νέο σημείο ισορροπίας I για το έτος 2001 υπολογίζεται ως εξής $Q_S = Q'_D$ οπότε:

$$1.320 - 66P_I = 200 + 20P_I \text{ ή } 1.120 = 86P_I \text{ άρα } P_I = 13$$

Για τη νέα ποσότητα ισορροπίας Q_I ισχύει:
 $Q_I = Q_S = 200 + 20 \cdot 13$ ή $Q_I = 460$

- β.** Για να υπολογίσουμε την εισοδηματική ελαστικότητα (E_Y), υπολογίζουμε τη ζητούμενη ποσότητα στην αρχική τιμή ($P=12,5$).

Σύμφωνα με την εξίσωση ζήτησης που ισχύει το 2001 έχουμε:

$$Q'_D = 1.320 - 66P \text{ ή } Q'_D = 1.320 - 66 \cdot 12,5 \text{ ή } Q'_D = 495$$

Τιμή	Ζητούμενη Ποσότητα	Εισόδημα
12,5	450	1.000
12,5	495	1.200

Συνεπώς η ελαστικότητα εισοδήματος υπολογίζεται ως εξής:

$$E_Y = \frac{\Delta Q}{Q} \frac{Y}{\Delta Y} = \frac{495 - 450}{1.200 - 1.000} \frac{1.000}{450} = \frac{45}{200} \frac{1.000}{450} = \frac{45.000}{90.000} = 0,5$$

η έγκαιρη προετοιμασία
εξασφαλίζει την επιτυχία!

έναρξη
θερινών
μαθημάτων
20/6

ΤΜΗΜΑΤΑ
Β' & Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

 φροντιστήρια
ΠΟΥΚΑΜΙΑΣ